

Nr 9

Aptekarstwo na Podkarpaciu 2015

Podkarpacka Okręgowa Izba Aptekarska
w Rzeszowie

Rzeszów, kwiecień 2015 r.

Komitet Redakcyjny Serii Wydawniczej
Projekt, opracowanie edytorskie i uzupełnienia – Lidia Maria Czyż
Fotografie – Archiwa POIA, archiwa prywatne autorów, zasoby www
Copyright by Podkarpacka Okręgowa Izba Aptekarska

Samorząd Aptekarski

na Podkarpaciu

Wydawca: Podkarpacka Okręgowa Izba Aptekarska

35-025 Rzeszów, ul. Jagiellońska 23/5,

tel. 17 85-38-212,

tel./fax 17 85-29-206

www.poia.pl, e-mail: biuro@poia.pl

ISSN: 2082- 1603

Nakład 150 egz

Druk: Drukarnia „KOLOR”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4A, tel. (017) 22 99 345

A capite...

**Koleżanki i Koledzy Aptekarze,
Delegaci VI Kadencji
Podkarpackiej Okręgowej Izby Aptekarskiej,
Szanowni Państwo,**

ostatni w tej kadencji naszego samorządu *Aptekarski Skarb* przynosi jakby bilans naszej wspólnej pracy w ostatnich czterech latach. Dla utrwalenia i przypomnienia może, w chwilach powrotu do przeszłości, znajdziecie w nim Państwo kronikę najważniejszych wydarzeń VI Kadencji POIA, jak również listę Kolegów, którzy czynnie włączyli się w pracę samorządu. Znajdziecie też utrwalony moment w historii aptekarstwa na Podkarpaciu – liczbę aptek i pracujących w nich magistrów farmacji, w poszczególnych powiatach naszego województwa, które jest jednocześnie terenem pracy POIA i jej organów. Ten moment to 1 stycznia bieżącego roku, bo sytuacja aptek – otwieranych i zamykanych, przyjmujących i żegnających aptekarzy jest w dzisiejszej rzeczywistości nader „płynna”.

Na poszczególnych stronach przedstawiamy też „okazy chronione”, przede wszystkim prezentujemy rośliny z terenów najcenniejszych każdego powiatu, z rezerwatu przyrody czy parku narodowego. Czasem przechodzimy dość szybkim krokiem obok jakiegoś „zielska”, nie wiedząc, że mijamy zabytek, równie cenny jak majstersztyk architektury. Jesteśmy przyrodnikami z wykształcenia, powinniśmy wszystkim wskazywać arcydzieła natury, o ile starsze niż materialne rezultaty wyobraźni ludzkiej. Na koniec tej galerii portretów „zielnych” przedstawiamy ożywiony symbol działalności tego, który ośmielił się być równy bogom – Asklepiosa. Wąż Eskulapa żyje na naszym terenie, aptekarze przez jakiś czas włączyli się również czynnie w ochronę tego gatunku. Może warto byłoby rozpropagować wśród nas na razie „Kopiec rodzinny Eskulapa” ?

Drodzy Państwo, Aptekarze Podkarpaccy,

chciałam Państwu, wszystkim Koleżankom i Kolegom, członkom naszej Podkarpackiej Okręgowej Izby Aptekarskiej podziękować za wspólną,

czteroletnią pracę, za zgłaszane wnioski, które były wykorzystywane w konstruowaniu planów naszej działalności i ich realizacji, za rozmowy – osobiste i telefoniczne, wnoszące wiele tak zwanego „materiału do przemysłu”, za wszelkie inne kontakty. Prezes każdej organizacji czy stowarzyszenia nie może pracować w pustce, dlatego też każdy, czy to pozytywny (oby było ich jak najwięcej) czy negatywny oddźwięk działalności, jest cenny. A wszystkie takie były. Jeśli w odbiorze kogoś z Państwa wydawałoby się, że zgłoszony wniosek nie został zauważony, nie znaczy to, że nie został przedyskutowany. Ale życie, niestety, polega na kompromisach, to też należy brać pod uwagę ...

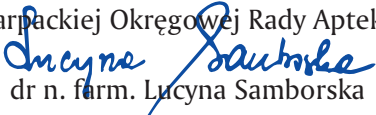
Dziękuję najbliższym – Podkarpackiej Okręgowej Radzie Aptekarskiej in gremio, jej Prezydium jak również członkom Komisji Rewizyjnej, stojącym na straży dyscypliny poczynań finansowych (przecież jedynym naszym źródłem przychodów są – jakkolwiek oceniane – składki nas wszystkich).

Doceniam też pracę Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i Kolegów z Aptekarskiego Sądu. Nie każde nasze czynności w zakresie wykonywania zawodu, są dozwolone, tak przez nasze prawo zawodowe, jak i przez prawo, którym podlegamy jako obywatele. I właśnie Koledzy z tych dwóch niezależnych organów prostują nasze zawodowe ścieżki – w imieniu nas wszystkich i dla dobra nas wszystkich.

Szanowni Koledzy,

czeka nas „gorąca” wiosna i jeszcze „gorętsza” jesień. Jesteśmy już tak zintegrowaną zbiorowością aptekarską, że nie trzeba organizować specjalnych spotkań w różnych ośrodkach. W czerwcu, na wspólnym zebraniu wszystkich członków Podkarpackiej Okręgowej Izby Aptekarskiej, wybierzemy Delegatów VII Kadencji. W październiku zastanowimy się, kto poprowadzi samorząd podkarpacki, postanowimy o wyborze wszystkich organów izby, oddamy głos na aptekarzy, którzy reprezentować będą środowisko podkarpackie na zjeździe krajowym. Już dziś proszę Wszystkich Kolegów o uczestnictwo w tych ważnych wydarzeniach.

Raz jeszcze dziękuję Wszystkim

Prezes VI Kadencji
Podkarpackiej Okręgowej Rady Aptekarskiej

dr n. farm. Lucyna Samborska

Rzeszów, 16 kwietnia 2015 r.

POLSKA

województwo podkarpackie

Aptekarze: 1180

Apteki: 687

+27 szpitalnych

Bieszczadzki Park Narodowy

Podkarpacka Okręgowa Izba Aptekarska - VI Kadencja 2011 - 2015

Ostatni Zjazd Delegatów V Kadencji Podkarpackiej Okręgowej Izby Aptekarskiej odbył się 16 kwietnia 2011 r.

W dniu 10 maja 2011 r. Podkarpacka Okręgowa Rada Aptekarska ustaliła liczbę mandatów na VI Kadencję i przygotowała Rejonowe Zebrania Aptekarzy na Podkarpaciu.

Powiat bieszczadzki

**Powiat
bieszczadzki**

Aptekarze: 22

Apteki: 4

**Miasto Ustrzyki
Dolne**

Aptekarze: 9

Apteki: 4

*Fiołek dacki
(Viola dacica)*

VI Zjazd Sprawozdawczo – Wyborczy Świlcza, 3 października 2011r.

Na XXVII Okręgowym Zjeździe Delegatów PORA – VI Zjeździe Sprawozdawczo-Wyborczym, w dniu 3 października 2011 roku w głosowaniu tajnym **Prezesa PORA** wybrano **doktor nauk Farmaceutycznych Lucynę Samborską**.

Okręgowym Prezydium Odwoleńsędziowski Zasadowej
został mgr farm. **Witold Prokopiak**

W skład Podkarpackiej Okręgowej Rady Aptekarskiej wchodzi:

Lilla Czyl	Stanisława Szymborska
Aleksander Czarniawy	ewa Blika
Robert Janocha	Janek Brodzki
Marla Wójcik	Idalgonata Wawrzyniło
Henryka Paszko	Artur Samiła
Janek Kozaczuk	Anna Szamirka
Marek Chrapczak	

W skład Zarządu Podkarpackiej Okręgowej Rady Aptekarskiej wchodzi:

dr n. farm. Lucyna Samborska – Prezes
dr n. farm. Aleksander Czarniawy – I Zastępca Prezesa
mgr farm. Lilla Czyl – II Zastępca Prezesa
mgr farm. Marla Wójcik – Sekretarz do 30.08.2012r., Skarbnik od 1.09.2012r.
mgr farm. Anna Szamirka – Sekretarz od 1.09.2012r.
mgr farm. Robert Janocha – Członek
mgr farm. Henryka Paszko – Członek

W skład Komisji Rewizyjnej wchodzi:

Donata Kapuśka
Gabriela Pilar-Matuszewska
Janek Szamirka

W skład Okręgowego Sądu Apelacyjnego wchodzi:

Teresa Kilar
Maria Pielich – Wiceprezesa Okręgowego
Renata Duch – Prezes Okręgowego
Lilla Mator
Edwita Kuz
Jan Mikosik
Marek Sierochowski
Marzanna Modzelewska
Magdalena Wierciak

Na Zarządzie Rewizyjnym Odwoleńsędziowski Zasadowej wybrano:

Tadeusz Bartak
Aleksandra Pyka
Magdalena Wierciak

Delegatami na VI Zjazd Okręgowy Zjazd Aptekarski zostali:

Lucyna Samborska	Renata Duch
Lilla Czyl	Marla Wójcik
Ewa Blika	Robert Janocha
Aleksander Czarniawy	Witold Prokopiak
Donata Kapuśka	Stanisława Szymborska
Artur Samiła	Henryka Paszko

2011

październik

VI Zjazd Sprawozdawczo – Wyborczy Świlcza, 3 października 2011r.

Uchwała Nr 1/W/2011
Podkarpackiej Okręgowej
Rady Aptekarskiej
z dnia 7 października 2011 r.

w sprawie: składu Prezydium Podkarpackiej Okręgowej Rady Aptekarskiej
w Poznawce.

Na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 29 kwietnia 1991 roku o cennych aptekarskich (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 136 z późn. zm.) oraz § 13 Regulaminu Okręgowej Rady Aptekarskiej, Podkarpacka Okręgowa Rada Aptekarska postanowiła:

§1

W skład Prezydium Podkarpackiej Okręgowej Rady Aptekarskiej wchodzi:

dr n. farm. Lucyna Samborska – Prezes
1. dr n. farm. Aleksander Czarniawy – I Zastępca Prezesa
2. mgr farm. Lilla Czyl – II Zastępca Prezesa
3. mgr farm. Marla Wójcik – Sekretarz
4. mgr farm. Ewa Blika – Skarbnik
5. mgr farm. Robert Janocha – członek
6. mgr farm. Henryka Paszko – członek

§2

Czynności Prezydium Podkarpackiej Okręgowej Rady Aptekarskiej wykonuje w §1 pkt. 1-6 został wybrani jednogłośnie w głosowaniu tajnym.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisu.

Sekretarz PORA
Mgr farm. Marla Wójcik

Prezes PORA
dr n. farm. Lucyna Samborska

2011

październik

Pierwsze posiedzenie Podkarpackiej Okręgowej Rady Aptekarskiej, Uchwałą nr 1, w dniu 7 października 2011 r., ustaliło skład Prezydium PORA

Powiat brzozowski

**Powiat
brzozowski**

Aptekarze: 22

Apteki: 12

Miasto Brzozów

Aptekarze: 17

Apteki: 8

Cis
(*Taxus baccata*)
Cisy w Malinówce

W dniu 26 października 2011 r., w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie, w dokładną, dwudziestą rocznicę pierwszego Zjazdu Aptekarzy – 26 października 1991 r. – odbyły się uroczystości podsumowujące pierwsze dwie dekady pracy samorządu aptekarskiego na Podkarpaciu.

Powiat dębicki

Powiat dębicki

Aptekarze: 60

Apteki: 36

Miasto Dębica

Aptekarze: 44

Apteki: 23

Pióropusznik strusi
(*Matteuccia struthiopteris*)
Rezerwat Słotwina

Aptekarze Podkarpaccy gościli Najwyższe Władze Województwa, Naczelnej Izby Aptekarskiej, Głównego i Wojewódzkiego Nadzoru Farmaceutycznego, Posłów Podkarpackich.

Wydarzeniu temu towarzyszyły wydawnictwa historyczne POIA, utrwalające pracę i osiągnięcia członków Podkarpackiej Izby.

Powiat jarosławski

**Powiat
jarosławski**

Aptekarze: 63

Apteki: 41

Miasto Jarosław

Aptekarze: 46

Apteki: 27

Goździk pyszny
(*Dianthus superbus*)
Nadsanie

**VI Krajowy Zjazd Aptekarzy – SZCZYRK
20-22 stycznia 2012r.**

2012

styczeń

Delegaci Podkarpacia na Zjeździe Krajowym

XXXVIII Okręgowy Zjazd Delegatów POJA w Rzeszowie

16 kwietnia 2012r.

2012

kwiecień

.....i Okręgowym

Powiat jasielski

Powiat jasielski

Aptekarze: 53

Apteki: 34

Miasto Jasło

Aptekarze: 41

Apteki: 22

Chaber miękkowłosy
(*Centaurea mollis*)
Magurski Park Narodowy

Posiedzenia PORA odbywają się nie tylko w jej siedzibie. 10 sierpnia 2012 r., w gościnnych i pięknych wnętrzach Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku, w obecności przedstawicieli władz Królewskiego Miasta Sanoka, Prezes PORA, dr n. farm. Lucyna Samborska i Dyrektor MBL mgr Jerzy Ginalski podpisali Porozumienie w sprawie objęcia patronatu nad zabytkami farmaceutycznymi w MBL.

Na posiedzeniu przedstawiono nowe wydanie Kodeksu Aptekarza Rzeczypospolitej Polskiej.

Powiat kolbuszowski

**Powiat
kolbuszowski**

Aptekarze: 26

Apteki: 13

**Miasto
Kolbuszowa**

Aptekarze: 16

Apteki: 7

Rosiczka okrągłolistna
(*Drosera rotundifolia*)

“... za niełatwą i odpowiedzialną pracę, za codzienną służbę pacjentom, którzy mogą liczyć w aptece na zaangażowanie i profesjonalizm...”

Dzień Aptekarza AD 2012

mgr farm. Tadeusz Biernat

mgr farm. Artur Komski

2012

październik

Medale imienia profesora Bronisława Koskowskiego otrzymali:
mgr farm. Tadeusz Biernat
mgr farm. Artur Komski

Powiat krośnieński

**Powiat
krośnieński**
Aptekarze: 109
Apteki: 64

Miasto Krosno
Aptekarze: 69
Apteki: 36

Miesięcznica roczna, „srebrniki Judasza”
(*Viola dacica*)

SPOTKANIE PRZEDSTAWICIELI APTEK WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO – 16 października 2012r.

Otwarte dla wszystkich członków POIA, zebrania z udziałem przedstawicieli Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego i Podkarpackiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ, zawsze cieszą się wysokim zainteresowaniem Aptekarzy.

Członkowie POIA biorą też udział w ogólnopolskich działaniach charytatywnych.

Powiat leski

Powiat leski

Aptekarze: 14

Apteki: 6

Miasto Lesko

Aptekarze: 10

Apteki: 4

Lilia złotogłów
(*Lilium martagon*)

**XXIX Okręgowy Zjazd Delegatów POIA,
Rzeszów, 11 kwietnia 2013r.**

2013

kwiecień

Na zjazdach i spotkaniach jest okazja wyjaśnić wszystkie szczegóły pracy PORA

Spotkanie aptekarzy województwa podkarpackiego

HOTEL RZESZÓW

2013

maj

...oraz przekazać podziękowania za długoletnią pracę. 17 maja 2013 r. statuetkę pięćdziesięciolecia czynnej pracy w zawodzie odbiera mgr farm. Lucyna Ratajczak.

Powiat leżajski

**Powiat
leżajski**

Aptekarze: 30
Apteki: 18

**Miasto
Leżajsk**

Aptekarze: 17
Apteki: 10

*Azalia pontyjska/różanecznik żółty
(Rhododendron luteum)*

Spotkanie w Sanoku, 6 lipca 2013r.

2013

Lipiec

Kolejne spotkanie w Sanoku. Podziękowaliśmy Burmistrzowi Wojciechowi Blecharczykowi i Dyrektorowi Jerzemu Ginalskiemu za tak życzliwe przyjęcia Aptekarzy.

Spotkanie w Sanoku, 6 lipca 2013r.

2013

Lipiec

A działo się to w obecności Dyrektorów większości muzeów farmaceutycznych w Polsce: w Warszawie, Krakowie, Wrocławiu, Łodzi ...

Powiat lubaczowski

**Powiat
lubaczowski**

Aptekarze: 25

Apteki: 19

**Miasto
Lubaczów**

Aptekarze: 16

Apteki: 9

Czosnek siatkowaty
(*Allium victorialis*)

**„Apteka Łukasiewicza czyli Człowiek w centrum uwagi”
6 września 2013r. - Jasło**

2013

wrzesień

Tym razem to przedstawiciele samorządu aptekarskiego gościli na sesji naukowej, zorganizowanej przez Urząd M. Jasła; Podkarpacką Szkołę Wyższą; Naukową Fundację Polpharmy i Fundację PGNiG im. Ignacego Łukasiewicza.

Spotkania aptekarskie na Podkarpaciu 2013

PRZEMYSŁ FARMACEUTYCZNY 2013

IX Konferencja Naukowo-Techniczna
PRZEMYSŁ FARMACEUTYCZNY 2013
18-20 września 2013 r.

„DOBRA PRAKTYKA APTECZNA”
STANDARDY DOBRYCH JAKOŚCIOWO USŁUG APTECZNYCH
Międzynarodowa Konferencja
„EUROFORUM”
28-29 września 2013, Rzeszów

2013

wrzesień

W Rzeszowie odbyły się też dwie, bardzo ciekawe, konferencje, z udziałem Gości krajowych i zagranicznych.

Powiat łańcucki

Powiat łańcucki

Aptekarze: 40

Apteki: 26

Miasto Łańcut

Aptekarze: 25

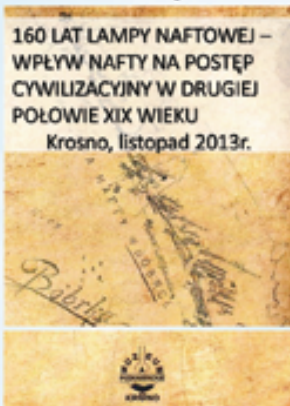
Apteki: 13

Modrzewie
(*Larix*)
Wyrze

Spotkania aptekarskie na Podkarpaciu 2013

wydawnictwo Apteka i Drogeria czyli historia farmacji w pigułce

Baranów Sandomierski, listopad 2013r.

2013

wrzesień

Muzeum Podkarpackie w Krośnie zorganizowało sesję naukową poświęconą „temu, który wydostał światło z ziemi” a Muzeum w Baranowie Sandomierskim zaprezentowało eksponaty związane z historią farmacji.

2013

grudzień

Aptekarze podkarpaccy są w kontakcie z Fundacją Pomóż i Ty.

Powiat mielecki

**Powiat
mielecki**

Aptekarze: 68

Apteki: 44

Miasto Mielec

Aptekarze: 59

Apteki: 30

Wawrzynek wilczczyko
(*Daphne mezereum*)
Cyranka

**XXX Zjazd Delegatów POIA
10 kwietnia 2014r. - Rzeszów**

2014

kwiecień

Kolejny zjazd, kolejne problemy do omówienia i wyjaśnienia – nigdy ich nie brakuje.

2014

czerwiec

Biuletyny rocznika 2014 przynosiły omówienia najcenniejszych „ksiąg aptekarskich”, pomocnych w pracy naszych poprzedników w zawodzie.

Powiat nizański

**Powiat
nizański**

Aptekarze: 26
Apteki: 19

Miasto Nisko

Aptekarze: 14
Apteki: 8

Widłak
(*Lycopodium*)
Imielity Ług

Członkowie Podkarpackiej Okręgowej Izby Aptekarskiej są wśród najlepszych specjalistów i najlepszych kierowników specjalizacji.

Pięćdziesiąt lat pracy w zawodzie świętowali mgr farm. Jerzy Fila i mgr farm. Wiktoria Rudy

Powiat przemyski

**Powiat
przemyski**
Aptekarze: 82
Apteki: 47

**Miasto
Przemyśl**
Aptekarze: 73
Apteki: 39

Szachownica kostkowa
(*Fritillaria meleagris*)
Starzawa

Kultura Uzdrawiskowa w Europie Sanok, 25-29 czerwca 2014r.

2014

czerwiec

Największe wydarzenie w działalności naukowej samorządu – Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Kultura Uzdrawiskowa w Europie”. Odbyła się w Sanoku, gościła wielu uczestników z kilku krajów Europy a także z Turcji. Goście mieli okazję zapoznać się z muzeami sanockimi, uzdrowiskami podkarpackimi jak również spróbować „regionalnego jadła”.

Kultura Uzdrawiskowa w Europie Sanok, 25-29 czerwca 2014r.

2014

czerwiec

Powiat przeworski

**Powiat
przeworski**

Aptekarze: 26

Apteki: 22

**Miasto
Przeworsk**

Aptekarze: 14

Apteki: 11

*Kłokoczka południowa
(Staphylea pinnata)*
Husówka

**XI Ogólnopolski Dzień Aptekarza
24 września 2014r. - Warszawa**

2014

wrzesień

**XI Ogólnopolski Dzień Aptekarza
24 września 2014r. - Warszawa**

2014

wrzesień

Z rąk najwyższych władz państwowych i samorządowych, przedstawiciele POIA otrzymali:

- odznakę Za zasługi dla ochrony zdrowia – mgr Elżbieta Zwolińska
- Medal im. B. Koskowskiego – mgr farm. Małgorzata Wróbel
- Tytuł Strażnika Wielkiej Pieczęci – dr n. farm. Lucyna Samborska
- Tytuł Mecenasa Samorządu Aptekarskiego – Ryszard Jarosz

Powiat ropczycko - sędziszowski

**Powiat
ropczycko
- sędziszowski**

Aptekarze: 34

Apteki: 20

**Miasto
Sędziszów Młp.**

Aptekarze: 13

Apteki: 7

**Miasto
Ropczyce**

Aptekarze: 14

Apteki: 8

Zawilec
(Anemone)
Szwajcaria Ropczycka

Rzeszów

Miasto Rzeszów

Aptekarze: 236

Apteki: 102

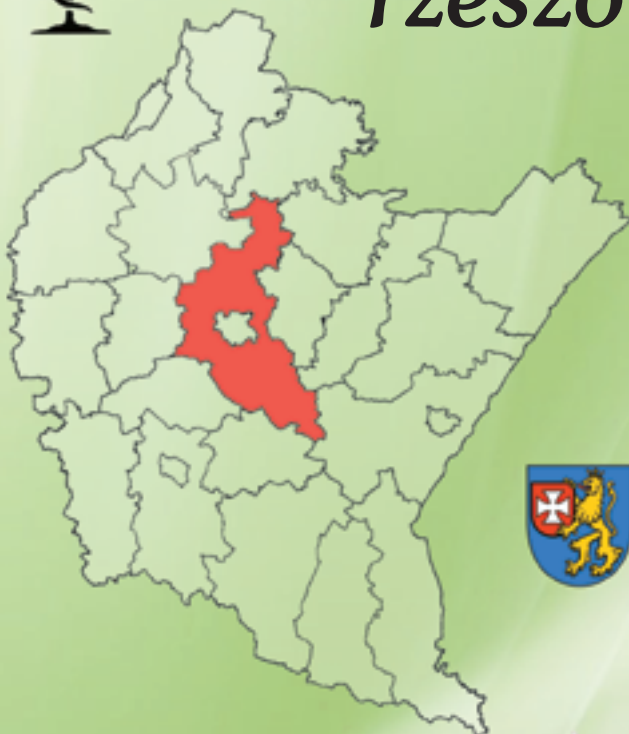

Dąb szypułkowy
Lisia Góra

Powiat rzeszowski

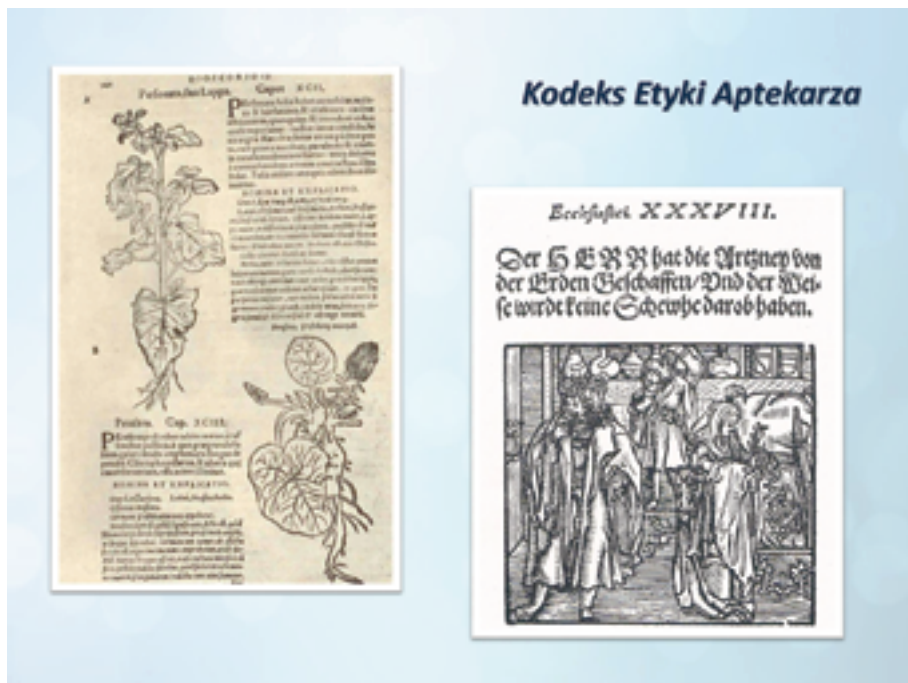

**Powiat
rzeszowski**
Aptekarze: 46
Apteki: 28

Bagno zwyczajne
(*Rhododendron tomentosum*)
Brodoszurki

KODEKS ETYKI APTEKARZA RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

*Kodeks Etyki Aptekarza RP określa, co jest w zawodzie istotne, pożądane, dobre, moralne i słuszne, a co naganne...
...zainteresowanie Aptekarza problemami odpowiedzialnej etyki biznesu aptekarskiego powinno mieć w zawodzie większe naukowe i praktyczne zastosowanie i znaczenie.*

Powiat sanocki

**Powiat
sanocki**

Aptekarze: 53

Apteki: 33

Miasto Sanok

Aptekarze: 43

Apteki: 24

*Buki
Buczyna w Wańkowej*

KODEKS ETYKI APTEKARZA RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Część ogólna

Art. 1

Aptekarza obowiązują, wypracowane przez pokolenia, zasady etyki ogólnoludzkiej

.....

Naruszeniem godności zawodu jest w szczególności każde zachowanie Aptekarza, które wykracza poza dobro nadrzędne, jakim jest dobro pacjenta – jednostki jedynej i niepowtarzalnej

Art. 5

Znając wagę swego zawodu, Aptekarz dba o budowanie i autorytet samorządu zawodowego

Powiat stalowowski

**Powiat
stalowowski**

Aptekarze: 63

Apteki: 43

**Miasto
Stalowa Wola**

Aptekarze: 56

Apteki: 34

Kotewka orzech wodny
Pniów

Rezerваты przyrody na Podkarpaciu

www.parki.epodkarpacie.com
www.zielonepodkarpacie.pl

Powiat strzyżowski

**Powiat
strzyżowski**

Aptekarze: 29

Apteki: 17

Miasto Strzyżów

Aptekarze: 17

Apteki: 6

*Tojad mocny
Góra Chełm*

Skarby Podkarpacia

ALABASTER – Łopuszka Wielka

SIARKA – Machów, Grzybów, Piaseczno

REALGAR – okolice Baligrodu

PSYLOMELAN – okolice Sanoka

ROPA NAFTOWA – od Męciny w Nowosądeckim, aż po Kosów na Huculszczyźnie

Skarby Podkarpacia

Powiat tarnobrzescski

**Powiat
tarnobrzescski**

Aptekarze: 61

Apteki: 35

**Miasto
Tarnobrzeg**

Aptekarze: 44

Apteki: 22

*Pałka wodna
Stawy*

WĄŻ ESKULAPA *Zamenis longissimus*

W Bieszczadach i Beskidzie Niskim żyje największy w naszym kraju wąż – gdy zaskroniec, żmija czy gniewosz mają długość kilkudziesięciu centymetrów, wąż Eskulapa może osiągnąć dwa metry długości. Jest jednym z najrzadszych „zabytków” naszej przyrody ze świata zwierząt, być może żyje tych zwierząt tylko około 200 sztuk. Jak każdy wąż jest ciepłolubny,

pełnię aktywności wykazuje dopiero gdy słońce ogrzeje podłoże. Ma dodatkowe w stosunku do innych pełzających talenty – umie wspinać się na elementy pionowe i przemierzacza się po z gałęzi na gałąź pokonując kolejne drzewa. Rozmnaża się w kopcach lęgowych, z jaj zniesionych przez samicę w pod-

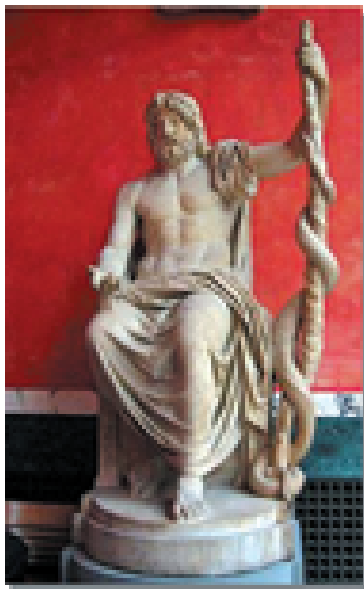
wyższej temperaturze rozkładającego się siana, liści, gałęzi w stercie kamieni, czy ruin starych budynków, czasem przygotowanych specjalnie jako stanowisko lęgowe, niejednokrotnie zanotowane przez GPS na mapach cyfrowych. Bardzo ciekawy materiał o tym zwierzęciu zawarty jest na stronie internetowej Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie www.iop.krakow.pl/eskulap – warto poczytać, szczególnie aptekarze podkarpacky powinni znać swojego „sąsiada”.

Te dziwne i niepokojące zwierzęta wielokrotnie występowały w mitologiach i religiach świata. Mają ciekawą właściwość „zmiany skóry”, linienia, a to symbolizowało odradzanie się, samoodnowę życia. Do dzisiaj symbolem sztuki lekarskiej jest laska Eskulapa (*Aesculapius caducifer*) i sztuki farmaceutycznej – kielich Higieii.

Eskulap przez Greków zwany Asklepiosem, był synem boga Apollina i nimfy Koronis. Sam był ojcem

wielu dzieci, z których najbardziej znane to Higiea właśnie, Panakeja, internista Machaon i chirurg Podalejrios. Matką tych uzdrowicieli była kojąca ból Epione. Legenda mówi, że wykształcony w sztuce lekarskiej przez centaury Chirona, Asklepios udusił węża. Do martwego gada podpełznął jego pobratymiec i wsunął mu do pyska zioło, które sprawiło powrót do życia zwierzęcia. Asklepios zdołał wyrwać część tej rośliny, zidentyfikować ją i wykorzystywać do wskrzeszania zmarłych. Tę umiejętność wykazał podczas praktyki lekarskiej na okręcie Argona, stąd jego przydomek Soter. Te zdolności wzbudziły niepokój Hadesa, który zaniepokoił się, że w jego królestwie nikt nie pozostanie. Skarga Hadesa do Zeusa spowodowała, że

Zeus zabił piorunem Asklepiosa i przemienił w gwiazdozbiór Wężownika.

Na greckiej wyspie Kos znajduje się jeden z asklepiejonów, miejsc kształcenia lekarzy, pełniących jednocześnie funkcje szpitali i sanatoriów.

2015

Styczeń						
P	W	Ś	C	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Luty						
P	W	Ś	C	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

Marzec						
P	W	Ś	C	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Kwiecień						
P	W	Ś	C	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Maj						
P	W	Ś	C	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Czerwiec						
P	W	Ś	C	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Lipiec						
P	W	Ś	C	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Sierpień						
P	W	Ś	C	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Wrzesień						
P	W	Ś	C	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Październik						
P	W	Ś	C	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Listopad						
P	W	Ś	C	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Grudzień						
P	W	Ś	C	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Spis treści

↳ Słowo Prezesa	3
↳ <i>Polska, woj. podkarpackie</i>	5
↳ <i>Powiat bieszczadzki</i>	7
↳ <i>Powiat brzozowski</i>	9
↳ <i>Powiat dębicki</i>	11
↳ <i>Powiat jarosławski</i>	13
↳ <i>Powiat jasielski</i>	15
↳ <i>Powiat kolbuszowski</i>	17
↳ <i>Powiat krośnieński</i>	19
↳ <i>Powiat leski</i>	21
↳ <i>Powiat leżajski</i>	23
↳ <i>Powiat lubaczowski</i>	25
↳ <i>Powiat łańcucki</i>	27
↳ <i>Powiat mielecki</i>	29
↳ <i>Powiat nizański</i>	31
↳ <i>Powiat przemyski</i>	33
↳ <i>Powiat przeworski</i>	35
↳ <i>Powiat ropczycko-sędziszowski</i>	37
↳ <i>Rzeszów</i>	38
↳ <i>Powiat rzeszowski</i>	39
↳ <i>Powiat sanocki</i>	41
↳ <i>Powiat stalowowolski</i>	43
↳ <i>Powiat strzyżowski</i>	45
↳ <i>Powiat tarnobrzeski</i>	47
↳ <i>Wąż Eskulapa</i>	48

